

Az állatok „beszéde”

Balázs Géza - 2017. 12. 01.

I. Áttekintés

Etnolingvisztikai univerzálé (minden nyelvben meglévő jelenség) az állathangutánzás. Egyetemes jelenség az a hiedelem, hogy az állatok „beszélnek”. Minden korban minden ember megpróbál kommunikálni az állatokkal. Minden irodalomban vannak állattörténetek (fabulák), melyekben az ember és állat beszél, és értik is egymást. A hiedelem gyökere Várkonyi Nándor (művelődéstörténész) szerint az, hogy valaha ember és állat értette (érthette) egymást, vagyis ez a hiedelem ősidőkbe nyúlik vissza. Ezt bizonyítani nem lehet, ám azt igen, hogy az ember jelentéskereső lény, minden jelben jelentést vél fölfedezni. Másokban is megfogant ez a gondolat: Szilágyi N. Sándor (nyelvész) az antropomorfizmus (emberiesítés, emberhez való hasonlítás) terminust egyenesen zoomorfizmussá (állathoz hasonlítás) terjeszti ki, utalva az állatvilág és az ember egységére. Mindenesetre – ha a Várkonyi-féle, egyébként csodálatos és roppant „humánus” (vagy akkor inkább „animális”?) hipotézist – nem is tudjuk bizonyítani, az „állatok beszéde”-jelenség felhívja az emberiség figyelmét arra, hogy az állatok a társai, ő (az ember) is az állatvilág része, és csak egységben, egyetértésben lehet elképzelni a Föld jövőjét.

II. Tételek

(1)A Föld minden népénél, mítoszokban, mondákban, mesékben, vagyis alapvető történetekben az ember tud beszélni az állatokkal és beszél is az állatokkal. Ez tehát

etnolingvisztikai univerzálé. Az ember erősen érdeklődik a más fajokkal való kapcsolatfelvétel iránt (Miklósi—Topál—Csányi 2003), gondoljunk csak Orpheuszra, Assisi Szent Ferencre (aki ugye prédikál a madaraknak, de a farkassal is beszél), a népmesékben előforduló állatok nyelvén tudó juhászra vagy a manapság blogot, sőt könyvet „író” kedvencekre (származásukat tekintve: kutyára, macskára).

(2)Az állatmese, vagy fabula ősi és univerzális műfaj. Voigt Vilmos (2014: 19) így összegzi az állatirodalom lényegét: „A népmesék állatmeséi sokat merítenek a régebbi irodalomból (Pancsatantra, Kalila és Dimna, Aiszóposz, Phaedrus), az újabb irodalmi állatmese (La Fontaine, Krilov, Brer Rabbit, Uncle Remus, a magyar állatmeseírók művei) viszont inkább maga merít a népmesékből, azokra igen csekély mértékben hat vissza. A nevezetesebb népi állatmese-hagyományok (az óindiai, a közelkeleti, az ógörög, a latin, a szláv, az észak- európai, a közép-afrikai néger, az észak-amerikai néger, az indián) egyenként is bonyolult történeti változásokon mentek át, melyek feltárása eddig még nem történt meg”.

(3)A Föld minden gyermeke spontánul is közvetlen kapcsolatban van a körülötte lévő állatokkal, vonzódik hozzájuk, beszél hozzájuk, és az állatok többsége a gyermeket – a Felvidéken mondják: „ameddig annak tejszaga van” – nem bántja. Részben ehhez a jelenséghez fűződnek a Maugli- vagy farkaskölyök-történetek: vagyis azok, amikor egy-egy kitett gyereket az állatok neveltek fel. A magyar művelődéstörténetben talán ide sorolható a Hansági-lápból felbukkanó, majd újra eltűnő Hany Istók története:

1749 márciusában furcsa emberi lényt fogtak ki a kapuvári halászok a Hanság lidércfényes lápi világából. Nyolc-tízéves gyermeknek látszott, kettős szemhéja volt, és keze, lába ujjai között úszóhártya feszült. Tény az, hogy 1749. március 17-én a kapuvári templomban feltételesen megkereszteltek egy 8

év körüli fiút, mely a keresztségben az István nevet kapta. A korabeli írások szerint: „A fiú mezítelen volt, pusztá fűvet, szénát és szalmát falt, nem tűrt ruhát és ha embert pillantott meg, azonnal a vízbe ugrott, és úgy úszott, mint a hal. Majd egy évig élt a várban, megette már a főtt ételt, viselte a ruhát és külsőleg is emberré kezdett válni. Alkalmasint a vártól nem mesze folyó Rábába ugrott és leúszott a Hanyba. Meg se találták soha többé.”

(4)A Föld minden emberi nyelvében megvan a hangutánzás és az állathangutánzás. A gyermek beszédelsajátításában nagy szerepe van az állathangutánzásnak: miáú, vaú, kot-kotkodikács. Ez is jelzi, hogy valami nagyon ősi kapcsolat van ember és állat között.

A macska a gyerekek gyakori házi kedvence (kép: a szerző)

(5) A gyermeknyelv és folklór elemi, spontán, ösztönös, részben (talán) velünkszületett, talán a Jung-féle kollektív tudatalattiban megőrződött jelenségek tárháza: itt is megvan az állat-ember közötti kommunikáció.

(6)Említhetők még a mesékben és az álmokban folyton felbukkanó keveréklények: félig állatok-félig emberek (kimérák, sellők, vízitündérek, oroszánemberek), talán ezek is valami ősi szimbiózisra, együttélésre, fejlődésre, keveredésre (?) utalhatnak.

(7)Nem lehet véletlen az alapvető eredetmítoszok állatősöket felvonultató motívuma. Az állatmítoszokról írja Voigt Vilmos (2014: 19—20): „A 19. századi kutatás valamely hajdani ‘állat-tisztelet’ nyomait fedezte fel bennük, és ezért az irodalom legkezdetére helyezte (...) Ma úgy látjuk, hogy az állatmítosz szoros rokonságban áll a kultúrhérosz-történetekkel és a trickster-történetekkel, valamint általában az eredetmítoszokkal és eredetmondákkal. Legjellemzőbb formái a bozótdémon-történetek, az állatok ura történetek és általában az állatok átváltozásairól szóló átváltozás-mítoszok. A későbbi kifejlett irodalomban az állattá változó hősök, az állat-attributumokkal ellátott szereplők, a segítő állatok motívumai az állatmítoszokból erednek. Területileg a leggazdagabb a poláris népek, az amerikai indiánok és az afrikai őserdőlakó négek állatmítosz-kincse.”

(8) Ide kapcsolható a lélekvándorlás tana is, hiszen abban „természetes” gondolat, hogy az állat és az ember „lelke” között átjárás van...

Szent tehenek Indiában (Váránászi, kép: a szerző)

III. Állat és ember ősi közössége: Várkonyi Nándor: Az elveszett Paradicsom

Várkonyi Nándor a Weöres Sándorral folytatott „beszélgetésekben” (jegyzeteikben) így fogalmazza meg tömören legalapvetőbb gondolatát, az emberi kultúrában fölfedezhető harmónia-diszharmónia okát, az „elveszett Paradicsomot”:

„Ősemlékezése szerint az ember eredetileg benne élt a világot fenntartó nagy harmóniában, teljes közösségben a természettel. **Tárgya volt a rendnek, mint a növény és az állat.** De sorsa az lett, hogy ki tudott lépni belőle, a természet alanyává küzdötte fel magát, s rendjét önös céljainak vetette alá. Diszharmóniát teremtett... (...) Tettének következményeképp elkülönült, magára maradt, s egymagában szembe került a teremtés többi részével; a magány súlya, a hatalom terhe önvádra, a bűn tudatára ébresztette, s ezt az élményt örökítette meg a bűnbeesés mítoszaival. Élete ettől fogva visszavágyódás az elveszett öntudatlan harmóniába. S minthogy visszalépnie,

belemerülnie többé nem lehetett, újratemetni, lemásolni igyekezett. Áldozataival a természetnek a kiszakadás által megbontott rendjét kívánta helyreállítani, jóvátenni, rítusaival a kozmosz megszegett törvényeit utánozta, regéiben a rend nagy ősképeit idézte maga elé, misztériumaiban a paradicsom bezárult kapuit nyitogatta.” majd: „Így láttam meg jóég tudja hány esztendővel ezelőtt a mítoszok, ősi hitregék jelentőségét, s rendszerezve fölismeréseimet, így lettem végül magam is képlátóvá. És ez volt az oka, hogy Weöres Sanyiban tüstént megsejtetem a képteremtő ősköltőt, már huszonkét esztendő korában, második verseskötetét méltatva, kozmikus költőknek neveztem.” (Várkonyi 2004: 401)

Várkonyi ráébreszti a ma emberét természeti alapjaira, az állatokhoz való kapcsolatára, spirituális értékeire, elfajulására, s így előfutára a modern ökológiai, pszichológiai (és még sokféle) gondolkodásnak.

Az elveszett Paradicsom önmagában egy hatalmas művelődéstörténeti esszé, melynek középpontjában az eposzokban, mítoszokban lévő közös motívumok (Paradicsom-mítosz, barátság az állatokkal, teremtés, bűnbeesés, vízözön) állnak. A világ minden részén fellelhető hasonló szövegek, motívumok alapján Várkonyi feltételezi, hogy ezekben az emberiségnek valós, közös emlékei vannak leírva. Odáig jut el, hogy a történelmet is kiterjeszti: az emberiségnek ősbibb múltja van, mint gondolnánk: valamikori szerves együttélés a természettel (Paradicsom), **az állatvilághoz való szoros kötődés (az értelem jelei az állatoknál, az állati múlt jelei az embernél)**. Várkonyi hatalmas mennyiségű anyagot hoz össze a világ minden tájáról, sok esetben a kevésbé ismert keleti irodalomból, s ezzel kívánja bizonyítani tételét az emberiség egységes ősi múltjáról. Ismét hivatkozik Jung-ra, a kollektív örökségre:

„Mindnyájan magunkban hordjuk a sauruszfarkat” (Várkonyi 2009: 262). Másutt: „Az alapok oly mélyre nyúlnak, hogy elvesznek tudatalatti világunkban” (Várkonyi 2009: 485).

A beszéd és a folklór eredete is valamiféle szakralitás (alaposabban kifejtve a Paradicsom Bűnbeesés című fejezetében, Várkonyi 2009: 338—355). „Minthogy a régi ember nem racionális lény volt, nem fogalmakat használt, hanem természeti lény, azért a természet nyelvén, azaz képekben beszélt. A rítusok nyelve: az ima, a könyörgés, az áldás, az átok és a rege képes beszéd, képekben adja elő a dolgok rejtett értelmét. A beszéd eredetileg szertartás, szent, varázsló művelet, s csak később válik a mindennapi élet aprópénzévé. A megszentelt, szertartásszerű szavakban az ősi teremtő erő visszhangja csendül meg, értelmük, hangsúlyuk egyaránt fontos, megkötött. Innen van az ima, az áldás, az átok szigorúan megszabott formája.” (Paradicsom, 339.)

Az ősi ember a „paradicsomi tudás” által együtt élt a szelíd állatokkal (Paradicsom, 243), oly annyira, hogy minden önmagához hasonló volt, homomorf, nem felülről elképzelve és kategorizálva: antropomorf (Paradicsom, 243). Ugyanott azt is írja Várkonyi, hogy nem „természetközelségben” élt, ahogy a tudomány terminusa állítja, hanem benne élt a természetben, kozmikus kapcsolatok közepette. Ez a szép gondolat Szilágyi N. Sándornál is megjelenik. A metafora (képátvitel) egyik formáját antropomorfizmusnak szokták mondani, vagyis emberiesítésnek, emberhez való hasonlításnak. Szilágyi N. Sándor az **antropomorfizmus helyett a zoomorfizmus** kifejezést ajánlja, vagyis állatokhoz való hasonlítást: „Ha antropomorfizmusnak hívnánk, azzal méltánytalanul és elméletileg megindokolhatatlanul kizárnánk az állatokat a viselkedők közül, pedig ők sokszorta többen vannak, mint mi emberek. Így viszont senkit sem kellett

kirekeszteni, az embert sem, hiszen (...) az állatrendszertanban neki is fenntartott helye van” (Szilágyi N. Sándor, 1996: 86). Az ősi, paradicsomi világ létezésére, az arról való tudásunk szegénységére utal Várkonyi nagyon elgondolkodtató észrevétele: „Tény, hogy az általunk ismert, történeti idők kezdete óta az ember egyetlen vad növényt sem tudott megnemesíteni, egyetlen vadállatot sem háziállattá szelídíteni. (...) A mondák és mítoszok tisztában vannak a házinövények és állatok régi eredetével... (...) A mítoszok nyelvén ez annyit mond, hogy szelídítésük valamely magasabb tudás műve.” (Várkonyi 2009: 254.)

Háziállatok (Nagyrákos, kép: a szerző)

IV. Vissza a Paradicsomhoz, az állatokhoz! Újratanulni az elveszett közös nyelvet! Az állatok barátságának visszaszerzése

Az ősi letűnt, de vágyakban, emlékekben élő egyetemes világ: a Paradicsom, a harmónia világa. Ezért is él bennünk a sóvárgás az elveszett paradicsomi boldogság után. „Egyetemes hiedelem és mesemotívum, hogy a

Paradicsomban (az ember) együtt élt az állatokkal, ismerte a természetüket, értette e beszédüket.” (Várkonyi 2009: 345.)

A paradicsom, az állatok és az ember harmonikus világának léte, emlékének nyomai másoknál is előbukkannak. Mircea Eliade, a jeles román etnológus, folklorista **a sámánok extázisba esése, hangadásaikkal az állatok hangjának utánzása** kapcsán hozza fel a paradicsommítoszokat. „A **sámánok állathangutánzása**, ami oly nagy hatást gyakorolt a megfigyelőkre, s amit az etnológusok oly gyakran ítélnek holmi kóros megszállottság megnyilvánulásának, valójában az állatok barátságának visszaszerzésére és következésképp az őseredeti Paradicsom helyreállítására irányuló vágyat tükrözi.” (Eliade, 2006: 108.)

Tehát az ősi, paradicsomi világ egyik jellemzője **az állatok beszédének az ismerete**. Várkonyi terjedelmes fejezetet szentel az értelem korai formáinak, például az állatoknál (méheknél, hangyáknál; Paradicsom 37—78), ebben páratlanul alapos etológiai leírásokat ad, de az állatok különleges, titkos értelmi képességeire a Sziriat...-ban is utal. Várkonyi és Eliade paradicsomi ősképe kapcsán meg kell említeni, hogy **az emberiség univerzális, „humanizált” állattörténetei, állatmeséi (fabulái) mind ebből a tudatból, érzésből fakadnak**. Nem véletlen, hogy a gyermek legkedvesebb első történetei közé tartoznak **az állatmesék**, hogy a modern tömegkultúra is tele van **állatfigurákkal**, amelyek könnyen érthető, átélhető és hiteles képet (információt) adnak a világról. S az ősi kapcsolat talán abban is megmutatkozik, hogy minden normális lelkületű ember gyermeki szelídséggel és kedvességgel fordul az embergyerek mellett az állatok kölykeihez is, sőt még a vadabb állatok sem bántják az ember csetlő-botló gyermekét (vidéken azt mondják, addig, ameddig „tejszaga” van), természetesen leszámítva a túltenyésztett, sérült állatokat,

amelyek képesek tragédiát okozni, s **az embergyerek sem fél a közelében lévő állatoktól**. Ez az ősi gondolat szüli az állatregényeket, legyenek azok bár kalandregények, vagy filozófiai regények. Ez utóbbiak közül csak kettőre hívom fel a figyelmet. Tamási Áron Jégtörő Mátyásában egy emberpárt segít állatalakból állatalakba öltözve egy megjavulásért földre küldött lélek; aki előbb csak némán segít, később azonban már emberi nyelven meg is szólal. Könnyű fölfedezni itt, ahogy például Féja Géza (1970) meg is említi, a keleti filozófiák, a buddhizmus vagy a lélekvándorlás hatását, egyúttal viszont mesterien kidolgozott pánpszichikus, panteista felfogást, buddhista-folklorisztikus világképet. Gondolatai párhuzamba állíthatók Várkonyiéval: „Tamási (...) 'helyben utazott' (tegyük hozzá, ugyanúgy, mint Várkonyi, BG), mégis Indiába érkezett, megismerkedett a lélekvándorlás tanával. Utolsó írásában elbeszéli, hogy sokat töprenkedett az emberek alkatának, szellemi képességeinek és erkölcsi tartásának különbözősége fölött, s megérezte bennük az állatösöket. Hosszú, bonyolult fejlődés árán leszünk emberré, és a tudattalanban őrizzük a régi életeinkben szerzett képességeket.” (Féja Géza, 1970: 83.) Féjánál is előkerül az egykori aranykor: „Az antik kultúra és a folklór egyaránt sokat tudnak a 'aranykorról', midőn a létezők, az emberek és az állatok, de olykor a fák is értették egymás nyelvét” (Féja Géza, 1970: 84). Majd így összegez: „Nagy könyv a Jégtörő Mátyás, Európa és Ázsia mély kultúrájából felpárázó álom...” (Féja, 1970: 90.) Rokona Várkonyi törekvéseinek. A filozofikus állatregényekre a másik példa Orwell Állatfarm című regénye lehetne.

V. Az állatokkal való kommunikáció helyreállítása: interspeciális kommunikáció:

A családi állatokhoz való beszéd a mindennapi kommunikáció szerves része. Az állatok és emberek közötti

kommunikáció régóta foglalkoztatja az embereket és részben a kutatókat is. Horváth Krisztina (2018) klasszikus grammatikai keretben (interjú-módszerrel) vizsgálja meg a kérdést. A vizsgálathoz kapcsolódó hipotézisei a következők: az állatokkal való kommunikációra leginkább a rövid, tömönatok, az utasítás, parancs, kérés; a megszólítás a lehet a jellemző; a kísérletben részt vevők leginkább logikai viszonyokat jelölő mondatokat fognak használni (főleg ok-okozati viszonyt kifejezőket vagy ha-akkor szerkezetet), és nem lesz jellemző az összetett mondat és a mondatátszövődés. (A tanulmány megállapításait a jelzett szakirodalomban lehet elolvasni.)

VI. „Beszélgetés” kedvenceinkkel

A jelen kutatásnak nem célja áttekinteni minden fontosabb etológiai tanulmányt, hiszen a fajok közötti kommunikációról nagyon sok tudományos munka szól, hanem az ember oldaláról és főképp a nyelvészet szempontjából közelíti meg a kérdést. „Beszélgető állatok nincsenek” írja Csányi Vilmos (Csányi 2008: 119). Beszélgetni csak az ember tud, az állatok mindenfajta hangokkal, mozdulatokkal, magatartással közvetített információcserével kommunikálnak (Csányi 2008: 119). Rengeteg olyan kísérletről tudunk, ahol állatokat próbáltak megtanítani az emberi nyelvre, sikertelenül. Az egyik legnépszerűbb ilyen faj a delfin, erről Csányi Vilmos kifejezően azt írja: „Ha egy delfin közeledik az emberhez, előnti csicsergésével, füttyel, morgással, de azt nem tudjuk megmondani, hogy beszél-e vagy csak dudorászik” (Csányi 2008: 62). A családi állatok esetében ennek ellenére „a gazdák túlnyomó többsége beszél a kutyájához, nagyjából úgy, ahogy a 2-3 éves gyerekekhez szoktunk. A kutyák pedig érdeklődve néznek, hallgatják a beszédet, és azután cselekszenek valamit, az egyik így, a másik amúgy. A gazda nem várja, hogy a kutyája válaszoljon, de azt elvárja, hogy

megértse, és megköveteli, hogy úgy tegyen, ahogy mondta. A gazdák teóriája tehát az, hogy a kutyák megértik az emberi beszédet, vagy legalábbis annak egy részét. Ha ez az elképzelés nem lenne olyan általános, akkor valószínűleg nem beszélénk annyit a kedvenceinkhez” (Csányi 2012: 207).

Emellett egy átlagos kutya legalább 30-40 szót megért, ráadásul „ők maguk is kitalálnak és értelemszerűen használnak egyszerűbb szavakat. (...) külön hangja van a kérésnek, a méltatlankodásnak, az idegen vagy az ismerős jelzésének, de ezek nem az állatoknál szokásos, öröklött kommunikációs jelek, hanem tanultak, (...) igyekszik utánozni a beszédünket. Méghozzá célszerűen, a megértetés szándékával” (Csányi 2012: 207). „Az ugatás tulajdonképpen az ember tagolt beszédének az utánzása. Sok értelme még nincs, de már hasonlít” (Csányi 2032: 183). Ez a másik oldalról is hasonlóan működik, etológusok által végzett kísérletekben „mindenki jóval a véletlen szint felett találta el, hogy milyen szituációból származtak az ugatások” (Gácsi–Pongrácz 2006: 137). Ráadásul „a kutyák, ha figyelünk rájuk, maguk is kérdeznek. A kérdező információt vár. Ha reggel (...) megkérdezi, ki megy vele sétálni, a választ elfogadja. Nem tud beszélni, és a kérdése csak az én emberi, szociális megértésem keretében értelmezhető, de a megértés egyértelműen következik abból, ahogy ő a válasz után viselkedik” (Csányi 2012: 216). Elmondhatjuk tehát, hogy „a kutyákkal folytatott kommunikáció nem egyoldalú, nemcsak az ember mond, mutat, kér vagy kérdez valamit, hanem a kutyák is ezt teszik. A kommunikáció kétoldalú. A kutyák is igyekeznek a nekik fontos dolgokról számunkra érthető közléseket nyújtani” (Csányi 2012: 219).

VII. Zárszó

Eliade – egyébként Várkonyi gondolataira pontosan rímelve – a Paradicsom stabilan velünk élő képében a következőket

látja „A mítoszok, amelyek ezt az ideológiát alkotják, a lehető legszebbek és leggazdagabbak közé tartoznak: a Paradicsomról és a bukásról szólnak, az őseredeti emberi halhatatlanságáról és kapcsolatáról Istennel, a halál eredetéről és a szellem felfedezéséről...” (Eliade, 2006: 108-109.) Vagyis az örök, az embert mindig foglalkoztató kérdésekről.

Szakirodalom:

Csányi Vilmos 2008. Kis etológia. Kossuth Kiadó, Budapest.

Csányi Vilmos 2012. A kutyák szőrös gyerekek. Libri, Budapest.

Csányi Vilmos 2013. Segítség, kutyás lettem! Libri, Budapest.

Eliade, Mircea 2006. Mítoszok, álmok és misztériumok. Cartaphilus, Budapest.

Féja Géza 1970. Tamási Áron alkotásai és vallomásai tükrében. Szépirodalmi Könyvkiadó, Budapest.

Gácsi Márta–Pongrácz Péter 2006. Kommunikáció a csoportban: kutya–ember csoport. In: Miklósi Ádám – Topál József (szerk.): Kutyagondolatok nyomában. 117–133. Typotex, Budapest.

Horváth Krisztina, 2018. Az interspecifikus kommunikáció szintaktikai jellegzetességeiről. In: Balázs Géza és Lengyel Klára szerk.: Grammatika és oktatás. (Megjelenés alatt.)

Keszler Borbála 1983: Kötetlen beszélgetések mondat- és szövegtani vizsgálata. In: Rácz Endre –

Miklósi Ádám – Topál József – Csányi Vilmos 2003: Kivel lehet még „beszélgetni”? – A fajok közötti kommunikáció problémája, különös tekintettel az ember-kutya kapcsolatra. Magyar Tudomány, 2003/8. 998.

Szilágyi N. Sándor 1996. Hogyan teremtsünk világot? Erdélyi Tankönyvtanács, Kolozsvár.

Várkonyi Nándor, 2004. Pergő évek. Széphalom Könyvműhely, Budapest.

Várkonyi Nándor 2009. Az elveszett paradicsom. Második, javított kiadás. Széphalom Könyvműhely, Budapest.

Voigt Vilmos 2014. A folklorisztika alapfogalmai. Argumentum, Equinter, Budapest.

6 Replies to “Az állatok „beszéde””

P. Alfonz, **7 év ago**

Az ember jelentésteremtő képessége elsősorban a saját testéhez kapcsolódik (antropomorfizmus), azután a körülötte élő, megfigyelt állatokhoz, ezt is érdemes lenne hangsúlyozni. Pl. macskásodik az izom, kutyául érzi magát, kígyózik stb. Egyébként igen gondolatébresztő írás

Lanczkor István, **7 év ago**

A papagáj „beszédtanulása” jól alátámasztja, hogy mennyire más az állatok nyelve.

PA, **7 év ago**

Érdemes lenne figyelembe venni az állatok jeleinél a pszichoanalitikus megközelítéseket, pl. a meleg mint hangkiváltó tényező, illetve a téri tájékozódás (csimpánzkísérletek). Vö. Hermann Imre kutatásai. PA

Szabó Kálmán, **7 év ago**

Az állatok a nem verbális kommunikációt is kitűnően érzik: gondoljatok a kutya irányítására, figyelj az ember kézmozdulatait, de a macska is odafigyel, ha az ember pl. a konyhába megy, a macska hamarabb észzeveszi (mozdulatról) a madarat, vagy a másik macskát (nem kell, hogy a hangját hallja), nem tudom, van-e kutatás arra, hogy a kutya (a macska talán nem) az ember arckifejezését olvasni tudja-e (a hangjának színét mindenképpen)...

P. Alfonz, **7 év ago**

az ember a másik ember arcát egy sajátos tudás („hallgatóságos tudás-2) alapjáén olvasni tudja, valószínűleg ilyen a kutyánál is van, de kutyatulajdonosok ezt jobban tudják vagy sejtik

SZK, **7 év ago**

A kutyák arckifejezésükkel beszélnek: A Scientific Reports közölt egy kutatást a kutyák kognitív képességéről: a kutyák által felvett arckifejezések attól függnek, hogy a nézőjük figyelme milyen erős, és nem csupán a kutya izgatottságának termékei. Az étel látványa nem járt

ilyen hatással. Az eredmények azt bizonyítják, hogy a kutyák érzékenyek az emberi figyelemre, és az arckifejezések a kommunikációra tett aktív kísérletek, nem csupán az érzelmek megjelenései. – a cikk folytatása: a legtöbb emlősállat használ arckifejezéseket, ezek fontos részei az állat viselkedési repertoárjának... de ezt korábban akaratlannak gondolták (ahogy az embernek is vannak akaratlan megnyilvánulásai). A tanulmány szerzője Bridget Waller arckifejezés-szakértő egy műszerrel is mérni tudta a kutyák arckifejezését. Azt írja, hogy a kutya követi az ember pillantását, tudja, hogy az mire irányul, pl.gyakrabban loptak ételt, ha az ember szeme csukva volt. Élet és Tudomány, 2017/47. 1498–9.

Your Email address will not be published.

- Save my name, email, and website in this browser for the next time I comment.

This site uses Akismet to reduce spam. [Learn how your comment data is processed.](#)

© 2025 e-nyelvmagazin.hu. All rights reserved.